

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา สถานภาพ สภาพทั่วไป ปัญหา อุปสรรคและความต้องการในการบริหารงานวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร ซึ่งในบทนี้ได้กล่าวถึงวิธีการดำเนินการวิจัยทั้งหมด มีหัวข้อตามลำดับคือ

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 การนำเสนอข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ในการวิจัยครั้งนี้ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร ประกอบด้วย ประธานกลุ่มโรงเรียน หัวหน้าศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียน และครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก ในจังหวัดสกลนคร จำนวนทั้งสิ้น 84 กลุ่มโรงเรียน รวมกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ทั้งสิ้น 252 คน โดยผู้วิจัย ใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยจะส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มโรงเรียนต่าง ๆ ทั้ง 84 กลุ่มโรงเรียน ดังปรากฏตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรที่เข้ารับการวิจัยแต่ละอำเภอ (ขนาดกลุ่มโรงเรียน)

ลำดับที่	สพอ./สพก.	กลุ่มโรงเรียนขนาด				หมายเหตุ
		ใหญ่	กลาง	เล็ก	รวม	
1.	เมืองสกลนคร	4	4	2	10	- กลุ่มโรงเรียนขนาด
2.	กุศบาก	1	1	2	4	เล็กหมายถึงโรงเรียน
3.	กุสุมาลย์	-	2	2	4	ที่อยู่ในกลุ่ม 1-6 โรงเรียน
4.	บ้านม่วง	2	3	-	5	เรียน
5.	พรรณานิคม	2	4	1	7	- กลุ่มโรงเรียนขนาด
6.	พังโคน	1	2	1	4	กลาง หมายถึงโรงเรียน-
7.	วานรนิวาส	3	5	2	10	เรียนที่มีอยู่ในกลุ่ม 7-
8.	วาริชภูมิ	-	4	-	4	8 โรงเรียน
9.	สว่างแดนดิน	1	10	1	12	- กลุ่มโรงเรียนขนาด
10.	ส่องดาว	-	-	4	4	ใหญ่ หมายถึงโรงเรียน-
11.	อากาศอำนวย	2	-	4	6	เรียนที่มีอยู่ในกลุ่ม 9
12.	นิคมน้ำอูน	1	-	-	1	โรงเรียนขึ้นไป
13.	คำตากล้า	2	-	-	2	
14.	โคกศรีสุพรรณ	-	1	2	3	
15.	เต่างอย	-	-	2	2	
16.	เจริญศิลป์	-	3	1	4	
17.	โพนนาแก้ว	2	-	-	2	
	รวม	21	39	24	84	

3.1.2 คุณสมบัติของประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดคุณสมบัติของประชากรที่จะใช้ในการศึกษาไว้ดังนี้

- 1) ประชากรกลุ่ม คือต้องปฏิบัติหน้าที่ของประธานกลุ่มตามระเบียบของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2534
- 2) หัวหน้าศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน คือเป็นหัวหน้าสถานศึกษาที่ตั้งศูนย์วิชาการกลุ่ม และทำหน้าที่เป็นหัวหน้าศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามระเบียบของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2534
- 3) ครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการ คือครูวิชาการประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน และเป็นข้าราชการครูอยู่ในโรงเรียนที่ตั้งศูนย์วิชาการกลุ่มนั้น ตามระเบียบของคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2534

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 โครงสร้างและลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีจำนวน 6 ข้อ เป็นคำถามชนิดเลือกตอบ (Check-list)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา มีคำถามอยู่ 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา เป็นคำถามชนิดเลือกตอบ (Check-list) จำนวน 8 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 28 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับ ปัญหา อุปสรรค และความต้องการในการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียน จำนวน 11 ข้อ

3.2.2 การสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือ เพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1) ศึกษาหลักการ ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ตามระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2534 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับงานวิชาการและการบริหารงานของกลุ่มโรงเรียน

ศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาของกลุ่มโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร

2) กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย

3) สร้างเครื่องมือในการวิจัยฉบับร่าง โดยยึดวัตถุประสงค์ของการวิจัยเป็นหลัก และขอข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

4) นำเครื่องมือฉบับร่างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) ความตรงของโครงสร้าง (Construct Validity) รูปแบบของแบบสอบถาม (Format) ตลอดจนสำนวนภาษาให้ถูกต้องชัดเจน

5) นำเครื่องมือที่ได้รับการตรวจสอบและเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ แล้วมาตรวจสอบปรับปรุงและแก้ไข

6) นำเครื่องมือที่ได้รับการตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้ (Try-out) กับ ประธานกลุ่ม ฯ, หัวหน้าศูนย์ ฯ, ครูวิชาการประจำศูนย์ ฯ ที่ไม่ใช่มัคคุเทศก์ตัวอย่าง จำนวน 12 คน ในเขตจังหวัดมุกดาหาร แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (อ้างถึงใน ประยูร, 2534) โดยได้ค่าความเที่ยงแบบสอบถาม (Reliability) = 0.89925

การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัย ได้แสดงขั้นตอนในการสร้างไว้ในแผนภูมิที่ 7

แผนภูมิที่ 7 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 1) ทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล ไปยังสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร
- 2) ทำหนังสือจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนครไปยังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ และส่งต่อไปยังกลุ่มโรงเรียนภายในจังหวัดสกลนคร
- 3) การส่งแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามให้กลุ่มโรงเรียนต่าง ๆ ด้วยตนเอง
- 4) การเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยได้ออกติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเองที่กลุ่มโรงเรียนในจังหวัดสกลนคร
- 5) จำนวนแบบสอบถามที่แจกให้ประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีทั้งสิ้น 252 ชุด ได้รับคืน 76 กลุ่มโรงเรียน รวม 228 ฉบับ และเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ 210 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83.33 ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน จำนวนแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ดังกล่าวถือว่าเป็นข้อมูลมีเพียงพอสำหรับการวิจัยครั้งนี้

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีการทางสถิติดังนี้

- 1) ข้อมูลที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ (Percentage)
- 2) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนในส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ (Percentage) ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
- 3) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหา อุปสรรค และความต้องการของการบริหารงานวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4) เกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถาม ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

(1) สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้อัตราร้อยละ (Percentage)

(2) สภาพการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียน ส่วนที่ 1 หาค่าร้อยละ Percentage และค่าเฉลี่ย (\bar{X}) กำหนดเกณฑ์ดังนี้

3.25 - 4.00 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด

2.50 - 3.24 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติมาก

1.75 - 2.49 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติน้อย

1.00 - 1.74 หมายถึง มีปัญหาน้อยที่สุด

(3) สภาพปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานกำหนดเกณฑ์ดังนี้

3.25 - 4.00 หมายถึง มีระดับปัญหามากที่สุด

2.50 - 3.24 หมายถึง มีระดับปัญหามาก

1.75 - 2.49 หมายถึง มีระดับปัญหาน้อย

1.00 - 1.74 หมายถึง มีระดับปัญหาน้อยที่สุด

(บุญชม ศรีสะอาด 2532 : 187)